

Iskajo vsak dan
vredno in zanimivo.

LETO—YEAR XVIII. Chicago, Ill., sobota, 26. septembra (September 26), 1925. Subscription \$5.00 Yearly STEV.—NUMBER 226

OSMA REDNA KONVENCIJA S. N. P. J. V WAUKEGANU, ILL., OFICIJELNI ZAPISNIK ZBOROVANJA.

Sedemnajsta seja 23. septembra 1925.
Br. predsednik otvori sejo ob osmi uri zjutraj.
Za reditelje imenuje predsednik brata Martin Juretsko in sestro Milavec od številke 442, ki zavzameta svoji mesti.
Reditelja na deveti seji sta bila brata Lovrenc Gradishek in Joseph Slemec. Ker je to pomotoma izostalo iz zapisnika devete seje, naj bo na tem mestu popravljen.
Poverilni odbor poroča, da so vsi zborovalci navzoči, izvemli brata Jacob Pompe.

Prečitan je zapisnik petnajste seje in sprejet.
Prečita se došla pisma: Jennie Milavec, članica mladinskega oddelka, spadajoča v dr. št. 442 v Clevelandu, Ohio, želi mnogo uspeha konvenciji; društvo št. 400 iz Rentona, Pa., pozdravlja svojega delegata in vso zbornico, in upa, da se bo vse dobro ukrenilo, ker so vsa društva poslala najmožnejše člane za delegate.
Konvenčni tajnik predloži spisano protest, podpisan od več delegatov, ki protestirajo proti sklepu devetdolarskih dnevnice za zborovalce te konvencije. Predlog, da se zanese ta protest v zapisnik, je propadel.

Proti temu sklepu protestirajo sledeči: Somrak, Paulich, Hrast, Medveshek, Stokel, Abram, Jager, Filipič in Britz. Med protestiranjem so izražali mnenje, da bi bile osemdolarske dnevnice zadostne.

Prejde se na dnevni spored.
Br. Shragal od št. 91 predlaga, da se XXII. člen sprejme v celoti, kot ga priporoča odbor za pravila.
Br. Joseph Irman od št. 170 protestira proti temu predlogu in izjavi, da želi govoriti o točki 21 in dodati popravke.
Pravilni odbor izjavi, da je konvencija sklenila čitati točko za točko in ker je to pravilno, priporoča, da naj se to vpoštevava.
Br. Shragal umakne svoj predlog.

Odbor čita točke in prvih devet je sprejetih brez popravka.
Pri točki 10. br. Prpič, od št. 125, predlaga dodatek med besedi: pismeno povabiti, "potom glasila," da se bo glasilo, "pismeno povabiti potom glasila" itd. Dodatek sprejet.
Br. Barbič od št. 53 predlaga, da se točka 10 črta. Odklonjeno.
Točka deset je nato sprejeta s Prpičevim popravkom.

Nato se sprejme vse do 14. točke, katero pravilni odbor tudi priporoča za sprejem. Vname se razprava. Sledi pojasnilo pravilnega odbora manjšine in večine.

Br. M. J. Turk: Jaz sem proti točki kakoršna je. Ker je bila sprejeta od večine odbora, jaz predlagam konvenciji priziv manjšine. Sem za to, da se da vsem članom enake prilike in sem proti temu, da bi se udeleževalo v pravila določbe, potem katerih se lahko prijatelj prestopke pregleda, neprijatelj pa šikanira. Predlagam, da se iz točke 14. črta besedilo, "ki ni izključno ženski poklic", in tako popravljeno točko priporočam za sprejem.

Brata Alesh in Zavertnik od pravilnega odbora pojasnjujeta, zakaj je odbor z večino priporočil to določbo. Je potrebna, da se zabrani gl. odbornikom in njih ženam voditi razne trgovine poleg dela v gl. uradu, kar ni več kot prav s stališča jednotine obrambe.

Predlog stavljen in sprejet, da se debatira o tej točki.
Berger: Glede te točke priporočam konvenciji, da naj ne dela pravil za vsakega člana posebej, ker so bile razprave na seji gl. odbora, in ker smo že imeli eno zadevo, da je žena uslužbenca imela nekakšno obrt, pa se mu ni nič zgodilo, ker je dotičnik od večine smatran za somišljenika in prijatelja večine. Na seji se torej ni moglo nič napraviti. Sploh pa jaz mislim, da so v tem pravila domoglo nič napraviti. Sploh pa jaz mislim, da so v tem pravila domoglo nič napraviti. Sploh pa jaz mislim, da so v tem pravila domoglo nič napraviti.

Predlog, da se debata zaključi, sprejet, in govore še privajeni.
Sestra Pirnat od št. 98 protipredlaga, da se točka črta v celoti in pusti svobodno glede stranskih interesov gl. odbornikov, uslužbencev v gl. uradu in njih žen. Vršiti morajo svoje naloge napram enotni pošteno in pravilno, v njih prostem času naj pa delajo kar hočejo.

Br. R. J. Zavertnik pravi, da je ta določba potrebna; odbor pa seveda mora uporabljati razum in previdnost. Dotični slučaj, ki ga je citiral br. Berger, ni zapopen v tej točki, ker striženje ali pa in česanje las ter lepšanje obrazov ni nikakšna trgovina ali pa delo, ki bi oviralo njenega moža pri njegovem delu za jedoto.
Br. Barbič pravi, naj delegatje podajo priporočila njih društev, ne pa samo poslušajo nasvete in razprave raznih odbornikov.
Br. Somrak je tudi proti temu, da bi se sprejelo točko v celoti in priporoča, da se črta besedilo in popravi točko v smislu Turka in kovega predloga. Nimam nič proti temu, da bi bila ta določba v pravih, če bi jo gl. odbor upošteval. Ker pa se je izkazalo, da nam ni koristni, naj se jo črta ven iz točke. V tem smislu je govoril tudi br. Cvetkovič.

Br. John Vogrich: Ako se že dela take določbe, naj bodo za vse enako veljavne. Ker pa je skušnja pokazala, da se ta točka ni upoštevala in je bila takorekoč neuporabna za tisti slučaj, sem zato, da se kaj takega sploh ne vključuje v pravila, če bi nam imelo delati le sitnosti in prerekanja. Sicer pa je v točki rečeno, da žene gl. odbornikov in uslužbencev ne smejo imeti trgovin ali voditi industrijskih podjetij, dočim točka molči o odbornikih ali uslužbencih samih. Ali naj se to tolmači, da imajo zadnji prostost v tem oziru? Priporočam, da se točka popravi tudi v tem oziru in v smislu Turkovega predloga.

Br. F. Zeleznik od št. 265 podpira predlog br. Turka.
Br. Frank Naglič od št. 174 predlaga, da naj ta določba za dene le one gl. odbornike in uslužbence, ki imajo ne manj kot \$50 tedenske plače. Predlog ni bil podpiran.

Br. Zaitz: Na konvenciji v Clevelandu je bilo sprejeto, da ne sme noben gl. odbornik ali uslužbenec opravljati kakoršnokoli trgovine ali delo za katero je plačan, izven svojega dela v gl. uradu. Dokler je uslužbenec, oziroma dokler traja njegov termin. Ako se zdej zopet dovoli prosta pot, bodo dotični gl. odborniki, ki imajo svoje misli v raznih trgovskih načrtih, najbrž takoj zainteresirani v razne trgovine, kjer bodo trosili svoje energije več ali manj. Kar bi škodovalo enotni. V tem ni prav nič pomagano, če je trgovina ali obrt prepisana na ime žene, ker mož faktično mora misliti na svoje podjetje tudi med delom v uradu in po uradnih urah. Zato tudi kaj delati. Vse drugače pa je z zadevo br. Moleka — otovo tudi kaj delati. Vse drugače pa je z zadevo br. Moleka — otovo tudi kaj delati.

Br. Frank Naglič od št. 174 predlaga, da naj ta določba za dene le one gl. odbornike in uslužbence, ki imajo ne manj kot \$50 tedenske plače. Predlog ni bil podpiran.

Br. Zaitz: Na konvenciji v Clevelandu je bilo sprejeto, da ne sme noben gl. odbornik ali uslužbenec opravljati kakoršnokoli trgovine ali delo za katero je plačan, izven svojega dela v gl. uradu. Dokler je uslužbenec, oziroma dokler traja njegov termin. Ako se zdej zopet dovoli prosta pot, bodo dotični gl. odborniki, ki imajo svoje misli v raznih trgovskih načrtih, najbrž takoj zainteresirani v razne trgovine, kjer bodo trosili svoje energije več ali manj. Kar bi škodovalo enotni. V tem ni prav nič pomagano, če je trgovina ali obrt prepisana na ime žene, ker mož faktično mora misliti na svoje podjetje tudi med delom v uradu in po uradnih urah. Zato tudi kaj delati. Vse drugače pa je z zadevo br. Moleka — otovo tudi kaj delati.

Br. Frank Naglič od št. 174 predlaga, da naj ta določba za dene le one gl. odbornike in uslužbence, ki imajo ne manj kot \$50 tedenske plače. Predlog ni bil podpiran.

Br. Zaitz: Na konvenciji v Clevelandu je bilo sprejeto, da ne sme noben gl. odbornik ali uslužbenec opravljati kakoršnokoli trgovine ali delo za katero je plačan, izven svojega dela v gl. uradu. Dokler je uslužbenec, oziroma dokler traja njegov termin. Ako se zdej zopet dovoli prosta pot, bodo dotični gl. odborniki, ki imajo svoje misli v raznih trgovskih načrtih, najbrž takoj zainteresirani v razne trgovine, kjer bodo trosili svoje energije več ali manj. Kar bi škodovalo enotni. V tem ni prav nič pomagano, če je trgovina ali obrt prepisana na ime žene, ker mož faktično mora misliti na svoje podjetje tudi med delom v uradu in po uradnih urah. Zato tudi kaj delati. Vse drugače pa je z zadevo br. Moleka — otovo tudi kaj delati.

KONVENČNE VESTI

Pravila dokončana. Resolucije in razni drugi sklepi. Volitve gl. odbora. Zaključek konvencije.

Waukegan, Ill. — V petek popoldne in zvečer so bile volitve gl. odbora. Izvoljeni so brez mlega vsi stari odborniki.

Cainkar, predsednik, dobil je 179 glasov; Vidrich, podpredsednik, 159; Turk, tajnik, 199; Blaž Novak, pomožni tajnik, 174; Vogrič, blagajnik 217, Godina, upravitelj, 184.

Jože Zavertnik je bil soglasno izvoljen urednikom "Prosvete". Gospodarski odsek: Somrak Alesh in Jakob Zupančič.

Porotni odsek: Martin Zeleznikar, Goršek, Terčelj, Sragal in Podboj.

Ostali odseki še niso bili izvoljeni ob času tega poročila.

Resolucija za zavetišče je propadla z dvema glasovoma manjšine. Ideja zavetišča se torej opusti.

Resolucija za podporo dijakov tudi propadla. Dijaki ne bodo več podpirani.

Resolucija za ustanovitev banke je bila tudi poražena.

Konvencija bo zaključena danes popoldne, to je v soboto 26. septembra.

Waukegan, Ill. — Na dvajseti (večerni) seji v četrtki so bile pritožbe in razne sporne zadeve na dnevnem redu. Te zadeve so se obravnavale tudi na trindvajseti seji. Po končanih spornih zadevah so prišle na vsto resolucije.

Odbor za resolucije je predložil resolucijo o zavarovalnici "Expectancy of Life", ki je odbrana z dodatkom, da mora biti ratificirana po članstvu na splošnem glasovanju, na katerem mora iti ne kasneje kot 90 dni po konvenciji.

Br. Jelenc je predlagal, da se ponovno vzame v pretes resolucija o vzgojevalnem skladu in da se razveljavi predlog, ki jo zavrača. Predlog je propadel.

Pravila mladinskega oddelka so bila potrjena in sprejeta je resolucija glede operacijske podpore in odškodnine za člana mladinskega oddelka. Glavni odbor mora paziti, da bo ta sklep v soglasju z zakoni. Sprejeta je tudi resolucija, ki določa, da člani mladinskega oddelka imajo svoto je seje pod nadzorstvom odraslih članov.

Resolucija br. Andreja Vidri-takozvanega "večnega trikota", čha, da se člani, zavarovani za \$4, \$5 in \$6 dnevne bolniške pod-pore, ki so prišli v te razrede z druženjem, uvrstijo v razrede nižje, so prihitali na le oni, ki od 1. januarja 1922 doma in na bližnjem Grijaku v mlaki 31. decembra 1925 niso prejelil njegove krvi. Julovac pa, dasi več kot \$200 bolniške podpore zaobstrajen, se je umaknil in našli notranje boleznj — je bila spre-jeta z ogromno večino.

Službena pragmatika za name-stilne v gl. uradu jednote je bi-sprejeta s popravki. Maksi-malna tedenska plača za usluž-bence po 1. januarju 1925 bo \$45.

Br. M. J. Turk je predlagal, da dva člana ene družine ne moreta biti v gl. odboru. O tem je bila burna debata. Konvencija je dvakrat glasovala z rokami in končno po imenih (roll call) o tem predlogu, ki je bil končno sprejet s 157 proti 110; osem zborovalcev ni glasovalo.

Poročila gl. odbornikov za pri-hodnjo konvencijo morajo biti predložena najkasneje dva me-seca pred zborovanjem. Morajo biti tiskana v brošuri in ne sme-jo vsebovati osebnih napadov, niti samohvale.

Sovjeti pomilostili 5694 oseb. Moskva, 25. sept. — Sovjet-ske oblasti so v preteklih šestih mesecih pomilostile 5694 kaz-nencev, večinoma kmetov in rde-čih vojakov. V 4400 drugih slu-čajih je bila obsojencem skrajšana kazen in 2200 obsojencev je dobilo novo obravnavo. Mo-skovski listi napovedujejo sploš-no amnestijo za vse politične-jetnike ob desetletnici boljševi-ske revolucije.

FRANCIJA NAJ PRENEHA Z BAR- BARSKO VOJNO!

Amerika ne sme dati koncesij glede dolgov, dokler Francija vodi vojno v Afriki, zahteva guvernier Blaine iz Wisconsin.

Madison, Wis. — Guvernier Blaine je 24. septembra naslovil na predsednika Coolidgea telegram, v katerem zahteva, da ne sme biti nobenih olajšav za Francijo v zadevi vojnih dolgov, dokler Francija vodi barbarško vojno v Rifijanci v severni Afri-

ci. "Caillaux, francoski finančni minister, je danes prišel v Ameriko iskat dobrih pogojev za plačevanje vojnih dolgov in za redukcijo obresti", se glas Blainova brzojavka. "Pred par dnevi so pa časopisi sporočili, da je Francija poslala floto 16 letal za boj z Rifijanci v Maroku in Francija se baha, da je vaako letalo vrglo dve toni bomb na domove Maročanov. To pomeni, da Francozi ubijajo neškodljive ženske in otroke, ki se ne morejo braniti. Francija tekmuje v organiziranju velike armade in mornarice v svrhu, da raztegne svojo nadvlado nad slabejšimi ljudstvi. Vojna, katero vrši Francija v Maroku, je navaden barbarizem. Predno se sploh začne kakšna pogajanja glede dolgov, mora Amerika zahtevati, da Francija preneha z vojno. V imenu človečanstva in dostojnosti protestiram proti fundiranju tujih vojnih dolgov, dokler ne dobi Amerika zagotovila, da ameriški dolarji ne bodo več služili za nove vojne in pobijanje nezavarovanih žena in otrok."

Mož je pognal pet krogel v drugega, kateri mu je odpeljal ženo. V boju je bil sam težko ranjen.

Butte, Mont. — Dne 17. septembra zvečer se je tu na samotni cesti odigralo zadnje in krvavo dejanje družinske drame ali "večnega trikota".

Milan Grijak je napadel in ob-strelil Marko Julovca na East Woolman cesti. Julovac se je združenjem, uvrstijo v razrede nižje, so prihitali na le oni, ki od 1. januarja 1922 doma in na bližnjem Grijaku v mlaki 31. decembra 1925 niso prejelil njegove krvi. Julovac pa, dasi več kot \$200 bolniške podpore zaobstrajen, se je umaknil in našli notranje boleznj — je bila spre-jeta z ogromno večino.

Službena pragmatika za name-stilne v gl. uradu jednote je bi-sprejeta s popravki. Maksi-malna tedenska plača za usluž-bence po 1. januarju 1925 bo \$45.

Br. M. J. Turk je predlagal, da dva člana ene družine ne moreta biti v gl. odboru. O tem je bila burna debata. Konvencija je dvakrat glasovala z rokami in končno po imenih (roll call) o tem predlogu, ki je bil končno sprejet s 157 proti 110; osem zborovalcev ni glasovalo.

Poročila gl. odbornikov za pri-hodnjo konvencijo morajo biti predložena najkasneje dva me-seca pred zborovanjem. Morajo biti tiskana v brošuri in ne sme-jo vsebovati osebnih napadov, niti samohvale.

Sovjeti pomilostili 5694 oseb. Moskva, 25. sept. — Sovjet-ske oblasti so v preteklih šestih mesecih pomilostile 5694 kaz-nencev, večinoma kmetov in rde-čih vojakov. V 4400 drugih slu-čajih je bila obsojencem skrajšana kazen in 2200 obsojencev je dobilo novo obravnavo. Mo-skovski listi napovedujejo sploš-no amnestijo za vse politične-jetnike ob desetletnici boljševi-ske revolucije.

Oba sta Srba in delala sta let-udniku. Grijak, ki je star 33 let, je šest let tukaj. Julovac, ki ima 12 let, je v Ameriki že 16 let. Grijak se je pred dvema letoma ženil. Pred šestimi meseci je pa žena zapustila Grijaka in odšla Julovcem; vzela je seboj ma-herga otroka in \$500 moževega de-larja. Grijak je pustil delo in se podal na iskanje ubežne žene. Ko je izvedel, da sta odšla v Alajmet, Mich., in se nastanila bližnji majhni naselbini, je šel ja in s pomočjo sodnih oblasti je dosegel, da sta bila oba pripe-jana nazaj v Butte. Oba zdaj lakata na obravnavo. Medtem pa Grijak ni mogel čakati na izid procesa, pač pa je sklenil, da sam kaznuje rojaka, ki mu je od-redel ženo.

Oba sta Srba in delala sta let-udniku. Grijak, ki je star 33 let, je šest let tukaj. Julovac, ki ima 12 let, je v Ameriki že 16 let. Grijak se je pred dvema letoma ženil. Pred šestimi meseci je pa žena zapustila Grijaka in odšla Julovcem; vzela je seboj ma-herga otroka in \$500 moževega de-larja. Grijak je pustil delo in se podal na iskanje ubežne žene. Ko je izvedel, da sta odšla v Alajmet, Mich., in se nastanila bližnji majhni naselbini, je šel ja in s pomočjo sodnih oblasti je dosegel, da sta bila oba pripe-jana nazaj v Butte. Oba zdaj lakata na obravnavo. Medtem pa Grijak ni mogel čakati na izid procesa, pač pa je sklenil, da sam kaznuje rojaka, ki mu je od-redel ženo.

Oba sta Srba in delala sta let-udniku. Grijak, ki je star 33 let, je šest let tukaj. Julovac, ki ima 12 let, je v Ameriki že 16 let. Grijak se je pred dvema letoma ženil. Pred šestimi meseci je pa žena zapustila Grijaka in odšla Julovcem; vzela je seboj ma-herga otroka in \$500 moževega de-larja. Grijak je pustil delo in se podal na iskanje ubežne žene. Ko je izvedel, da sta odšla v Alajmet, Mich., in se nastanila bližnji majhni naselbini, je šel ja in s pomočjo sodnih oblasti je dosegel, da sta bila oba pripe-jana nazaj v Butte. Oba zdaj lakata na obravnavo. Medtem pa Grijak ni mogel čakati na izid procesa, pač pa je sklenil, da sam kaznuje rojaka, ki mu je od-redel ženo.

Oba sta Srba in delala sta let-udniku. Grijak, ki je star 33 let, je šest let tukaj. Julovac, ki ima 12 let, je v Ameriki že 16 let. Grijak se je pred dvema letoma ženil. Pred šestimi meseci je pa žena zapustila Grijaka in odšla Julovcem; vzela je seboj ma-herga otroka in \$500 moževega de-larja. Grijak je pustil delo in se podal na iskanje ubežne žene. Ko je izvedel, da sta odšla v Alajmet, Mich., in se nastanila bližnji majhni naselbini, je šel ja in s pomočjo sodnih oblasti je dosegel, da sta bila oba pripe-jana nazaj v Butte. Oba zdaj lakata na obravnavo. Medtem pa Grijak ni mogel čakati na izid procesa, pač pa je sklenil, da sam kaznuje rojaka, ki mu je od-redel ženo.

Oba sta Srba in delala sta let-udniku. Grijak, ki je star 33 let, je šest let tukaj. Julovac, ki ima 12 let, je v Ameriki že 16 let. Grijak se je pred dvema letoma ženil. Pred šestimi meseci je pa žena zapustila Grijaka in odšla Julovcem; vzela je seboj ma-herga otroka in \$500 moževega de-larja. Grijak je pustil delo in se podal na iskanje ubežne žene. Ko je izvedel, da sta odšla v Alajmet, Mich., in se nastanila bližnji majhni naselbini, je šel ja in s pomočjo sodnih oblasti je dosegel, da sta bila oba pripe-jana nazaj v Butte. Oba zdaj lakata na obravnavo. Medtem pa Grijak ni mogel čakati na izid procesa, pač pa je sklenil, da sam kaznuje rojaka, ki mu je od-redel ženo.

Oba sta Srba in delala sta let-udniku. Grijak, ki je star 33 let, je šest let tukaj. Julovac, ki ima 12 let, je v Ameriki že 16 let. Grijak se je pred dvema letoma ženil. Pred šestimi meseci je pa žena zapustila Grijaka in odšla Julovcem; vzela je seboj ma-herga otroka in \$500 moževega de-larja. Grijak je pustil delo in se podal na iskanje ubežne žene. Ko je izvedel, da sta odšla v Alajmet, Mich., in se nastanila bližnji majhni naselbini, je šel ja in s pomočjo sodnih oblasti je dosegel, da sta bila oba pripe-jana nazaj v Butte. Oba zdaj lakata na obravnavo. Medtem pa Grijak ni mogel čakati na izid procesa, pač pa je sklenil, da sam kaznuje rojaka, ki mu je od-redel ženo.

Oba sta Srba in delala sta let-udniku. Grijak, ki je star 33 let, je šest let tukaj. Julovac, ki ima 12 let, je v Ameriki že 16 let. Grijak se je pred dvema letoma ženil. Pred šestimi meseci je pa žena zapustila Grijaka in odšla Julovcem; vzela je seboj ma-herga otroka in \$500 moževega de-larja. Grijak je pustil delo in se podal na iskanje ubežne žene. Ko je izvedel, da sta odšla v Alajmet, Mich., in se nastanila bližnji majhni naselbini, je šel ja in s pomočjo sodnih oblasti je dosegel, da sta bila oba pripe-jana nazaj v Butte. Oba zdaj lakata na obravnavo. Medtem pa Grijak ni mogel čakati na izid procesa, pač pa je sklenil, da sam kaznuje rojaka, ki mu je od-redel ženo.

Angleški rudarji solidarni z ameriškiimi

Preprečili bodo izvoz antracita v Združene države. Delavski kandidat zmagal pri izrednih volitvah.

London, 25. sept. — Angleški rudarji so že vzeli potrebne korake, da se angleški trdi premog ne bo izvažal v Ameriko, dokler traja stavka rudarjev v ameriškem antracitnem okrožju. Cook, tajnik rudarske organizacije v Angliji, je naznanil, da angleški rudarji storijo vse, kar je v njihovi moči, da pomagajo svojim bratom v Ameriki, dasi jih ameriški rudarji še niso prosili pomoči.

Angleški rudarji pomagajo tudi tujim, ki so pod pritiskom prisilne arbitraže bili priklonjeni sprejeti osem in pol ter deveturni delavnik.

Zadnje dni so bile izredne volitve poslanca v Lancashire. V okrožju, kjer je torijski kandidat imel pri zadnjih rednih volitvah 6000 glasov večine, je zmagal delavski kandidat z večino 2000 glasov.

Prva Caillauxova ponudba odklonjena

Ameriška dolgovna komisija je zavrgla pogoje Francozov in predložila stvar kabinetu, na kar se je vrnila druga seja.

Washington, D. C. — Franco-ski finančni minister Caillaux je na prvi plenarni seji v četrtki predložil pogoje Francije za fundiranje njenega vojnega dolga Združenim državam v vsoti \$4.211.000. Zakladniški tajnik Mellon in ostala dva člana ameriške komisije so pogoje pretresli in povedali Caillauxu, da niso zadovoljni z njimi. Ameriška komisija je nato imela svojo sejo popoldne, na kateri je bilo sklenjeno, da se francoski načrt predloži kabinetu v petek zjutraj.

Predsednik Coolidge in njegovi kolege so pogoje pretehtali in odobrili zaključek komisije, da se ne sprejme. Sklep je bil kasneje sporočen Francozom na drugi plenarni seji.

Kakšni so ti pogoji, ni znano, kajti Francozi in Američani ne-čejo ničesar povedati.

Druggan morda prizna podkupovanje

Sodišče ima dokaze, da sta Drug-gan in Lake plačala več ko \$30,000 za izlete iz ječe.

Chicago, Ill. — Bivši ječar Westbrook, ki je bil v četrtki zaslišan pred zveznim sodnikom Wilkersonom, je zvečer tako o-bol, da ni mogel drugi dan nadaljevati pričevanja. Ko so ga reporterji hoteli obiskati na njegovem domu v Evanstonu, je njegova žena povedala, da ga ni doma. Rekla je, da so ga prijatelji po nasvetu zdravnika odpeljali nekam na deželo, kjer bo imel mir.

Medtem je v petek zjutraj prišla vest, da sta Terry Druggan in Frankie Lake, pivovarniška barona, pripravljena povedati pred sodiščem vse, kar sta doživela v okrajni ječi, kamor sta bila obsojena na leto dni radi žaljenja zveznega sodišča, ker sta kršila prohibično postavo. Sodni atašeji so v četrtki zvečer dali vedeti, da sta Druggan in Lake plačala več ko \$30.000 ječarskim uradnikom za razne privilegije. Ona dva trdita, da nista plačala prostovoljno, pač pa so ju "pumpali" vsi od najvišjega do najnižjega uradnika v ječi.

Westbrook je pri zaslišanju zvrnil vso krivdo na šerifa Hoff-mana. Vse, kar je storil, je bilo na odredbo šerifa, je rekel. Tudi je, da bi bil kdaj vst na sam svoj podkupnine od Druggana in Lake.

Westbrook je pri zaslišanju zvrnil vso krivdo na šerifa Hoff-mana. Vse, kar je storil, je bilo na odredbo šerifa, je rekel. Tudi je, da bi bil kdaj vst na sam svoj podkupnine od Druggana in Lake.

Westbrook je pri zaslišanju zvrnil vso krivdo na šerifa Hoff-mana. Vse, kar je storil, je bilo na odredbo šerifa, je rekel. Tudi je, da bi bil kdaj vst na sam svoj podkupnine od Druggana in Lake.

Westbrook je pri zaslišanju zvrnil vso krivdo na šerifa Hoff-mana. Vse, kar je storil, je bilo na odredbo šerifa, je rekel. Tudi je, da bi bil kdaj vst na sam svoj podkupnine od Druggana in Lake.

Westbrook je pri zaslišanju zvrnil vso krivdo na šerifa Hoff-mana. Vse, kar je storil, je bilo na odredbo šerifa, je rekel. Tudi je, da bi bil kdaj vst na sam svoj podkupnine od Druggana in Lake.

SVETOVNA ZA- DRUŽNA BANKA JE V NAČRTU

Izgledi zanjo so lepi. Potrebnevale bi jo posebno evropske delavske zadrage.

Washington. — (F. P.) — Ame-riške zadrage zveze in delavske banke so pripravljene pridružiti se gibanju, katerega so naznanili konzularni zastopniki iz Evrope, namreč da se ustanovi svetovna banka, ki bi poslovala med kooperativami po raznih državah.

Potreba za tak mednarodni bančni sistem, katerega bi lastovale delavske zadrage, se vidi že v tem, ker je bilo lansko leto nakupljenih za \$200.000.000 blaga po delavskih zadrugah v Evropi. Leta 1923 so delavske zadrage za svoje razpečevanje pokupile blaga samo za \$145.000.000. Angleška delavska združna zveza, ki kupuje na debelo in ima svoj sedež v Manchesteru, je kupila za številne delavske zadrage na Angleškem za \$150.000.000 blaga v tujini, in sicer od delavskih zadrug po drugih državah.

V prvih 23 tednih letošnjega leta so angleške izvozne zadrage izvozile štirikrat toliko blaga zadrugam v tuje dežele in kolonije, kot so izvozile v isti dobi leta 1923. Angleški in škotske delavske zadrage skupno lastujejo cele nasade čaja v Indiji in na Ceylonu ter nakupovalnice in skladišča za sadje v Turčiji in na Grškem. Angleške delavske zadrage imajo tudi trgovske pogodbe s proizvajalnimi delavskimi zadrugami v Avstraliji, Zelandiji in na Danskem. V delavskih zadrugah izdelana kolosa izvažajo na Švedsko, dočim škotske delavske zadrage lastujejo pšenična polja in mlino v Kanadi.

Na isti način razvijajo svoje zadrage škandinavske dežele, Nemčija, Francija, Jugoslavija in Poljska ter nekatere druge evropske države. Lastujejo ponekod že cele tovarne, kar seveda še povečuje zahtevo za močan mednarodni bančni sistem delavskih zadrug po vsem svetu. Mednarodna združna zveza predlaga, da bi za začetek zadrage v vsaki državi ustanovile svojo delavsko banko, katere bi koncentrirala denarne vire. Na podlagi teh narodnih bank bi se potem ustanovil mednarodni bančni sistem delavskih in kmečkih zadrug.

V konzularnem poročilu o ru-skih kooperativah so vzorni izgledi. Trideset odstotkov vsega proizvodnja v Sovjetski uniji gre skozi kmečke in delavske zadrage. Z Angleži so te zadrage imele lani posla za \$2.800.000. Moskovski Narodny bank, ki vrši denarne posle zadrug, je sam na sebi nekaka bančna kooperativa.

Purcell pride v Ameriko.

London, 25. sept. — A. A. Pur-cell, znani radikalni vodja delav-skih strokovnih unij, odpotuje prihodnji teden v Ameriko kot bratski delegat Kongresa delav-skih strokovnih unij Anglije na letno konvencijo Ameriške delavske federacije, ki se vrši prihodnji mesec v Atlantic Cityju. Purcell zastopa stališče, da bi se morale strokovne organizacije vseh dežel združiti v eno samo internacionalo.

Baš te dni je odpotovala dru-ga delegacija angleških strokovnih unij v Moskvo.

Angleški delavski voditelji se smejejo nervoznosti ameriške vlade, ki je zabranila Saklatvalli, komunističnemu poslancu v angleškem parlamentu, vstop v Združene države. Voditelji se vprašujejo: "Ali je komunizem v Ameriki tako močan?"

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cenę oglasov po dogovoru. Rokopis se ne vrača.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri mesece; Chicago in Cincinaty \$6.50 na leto, \$3.25 na pol leta, \$1.65 za tri mesece, in za inobremenstvo \$5.00.

Naslov na vsa, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5.00 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of The FEDERATED PRESS"

Datum v oklepaju n. pr. (Aug. 21-25) poleg vašega imena na naslovni pomeni, da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Ponovite je pravočasno, da se vam ne ustavi list.

DALEČ, DALEČ OD NAS JE ŠE CIVILIZACIJA.

Vsaki dan lahko čitamo ali pa slišimo velike slavospeve civilizaciji. To slavo pojejo ljudje, ki vidijo le levo stran sedanje civilizirane človeške družbe, ne vidijo pa njene senčate.

Kdor gleda obe strani slike s kritičnimi očmi, pride do zaključka, da smo še daleč, daleč od prave civilizacije.

Tu n. pr. imamo ječe. Ali so ječe znamenje civilizacije? Ali civilizirani ljudje sploh potrebujejo ječe?

Tisti, ki pojejo slavo sedanji civilizaciji, pravijo, da civilizirana človeška družba potrebuje ječe, da vanje zapira hudodelce. Dobro! Človek, ki misli, pa vpraša, ali je taka človeška družba sploh civilizirana, ki trpi take gospodarske in politične razmere, ki ustvarjajo hudodelce?

V civilizirani človeški družbi bi morali biti take politične in gospodarske razmere, da v njih vzrastejo samo civilizirani ljudje in ne hudodelci.

Imamo tudi šole. To je civilizatorična naprava. Ampak če stopimo v šolo in se pogovarjamo s šolarji in dijaki, se kmalo prepričamo, da smo še daleč od civilizacije. Da šola služi civilizaciji, morajo vsi otroci imeti enake prilike do poduka. Danes je pa velika razlika med dečkom siromaka in milijonarjevega sina. Siromakov sin pohaja v šolo v slabi obnošeni obleki, ki ga ne varuje pred vremenskimi izpremembami, in pa s praznim želodcem. Po končanem šolskem poduku mora pomagati k prehranjevanju družine. Komaj dovrši ljudsko šolo, mora opustiti nadaljni šolski poduk in oditi v tovarno ali rudnik. Njegova nadarjenost se ne vpoštevava. Milijonarjevemu sinu so odprta vsa učilišča ne glede na njegove zmožnosti. Današnja civilizacija je taka, da daje priliko do izobrazbe le tistemu, ki je bogat ne glede na njegove zmožnosti. Današnja civilizacija pričinja pri denarju in neha pri denarju. Denarna je! Taka civilizacija pa ni popolna in zato smo še daleč od prave civilizacije.

Smrtna kazen, preostanek mračnjaškega srednjega veka, je uvedena še v mnogih državah. Zagovorniki sedanjih razmer menijo, da ta kazen učinkuje civilizatorično. Ali res? Pa še kako! Kadar stoji pred damo justico bogatin, obtožen hudodelstva, ki se kaznuje s smrtno kaznijo, ga zagovarja celo krdele advokatov in izprašano je krdele zvedencev, ki izjavljajo drug za drugim, da se bogatin ni zavedel, da je izvršil kaznjivo dejanje. Kadar je siromak pred to damo, ki jo slikajo z zavezanimi očmi in tehtnico v roki, tedaj ga brani zagovornik, ki mu ga je postavilo sodišče, zastoj, ker siromak nima sredstev, da si ga najame. Tu ni zvedencev, ki bi dokazovali, da je njegov duh omračen. In posledica je, da je siromak obsodjen na smrt, bogatin pa oproščen, čeravno sta oba izvršila enako dejanje.

Smrtna kazen pa samansabi pove, da še nismo dosegli prave civilizacije. Pododovana je iz Mojzesovega zakonika, torej iz temnih časov, ko je veljalo načelo oko za oko, zob za zob itd. In dokler človeška družba obdrži smrtno kazen, ne more reči, da je dosegla stopnico popolne civilizacije.

Siromak dela svojih stridelov ali še več let. On dela, dokler mu smrt ne pretrga niti njegovega življenja. Kljub temu vendar vendar delu mu pa ni nadov njegovoga dela in zaradi tega, da ni ustvaril svojih stvari, preživi svoje življenje v siromakovi družbi. Njegova življenjska delovna sila je vendar njegovega dela in zaradi tega, da ni ustvaril svojih stvari, preživi svoje življenje v siromakovi družbi.

Siromak dela svojih stridelov ali še več let. On dela, dokler mu smrt ne pretrga niti njegovoga življenja. Kljub temu vendar vendar delu mu pa ni nadov njegovoga dela in zaradi tega, da ni ustvaril svojih stvari, preživi svoje življenje v siromakovi družbi. Njegova življenjska delovna sila je vendar njegovega dela in zaradi tega, da ni ustvaril svojih stvari, preživi svoje življenje v siromakovi družbi.

Dokler človeška družba trpi kaj takega, ni dosegla civilizacije. Človeška družba, ki spoštuje ose, ki niso izvršili ničesar za njen obstanek, pozira pa ona, brez katerih ne more obstati, ni civilizirana.

JAVNA GOVORNICA

Glasovi članov S. N. P. J. in
čitateljev Prosveta.

Eveleth, Minn. — Malokdo se oglašuje od našega društva št. 130, katero šteje lepo število članov. Radi dela je tu še precej dobro, saj delajo ljudje od blizu in od daleč. Naokoli namreč ne obratuje nobena kompanija.

Po naključju mi je prišel v roke "Amerikanski Slovenec", stara "Edinost". V njem se gospod Mladič lepo zahvaljuje za postrežbo, ki jo je dobil, ko je agitiral po Evelethu. Jaz bi se še lepše zahvalila, če bi me kdo zastoj držal na "bordu".

Pisca zelo peče, ko je šla katoliška žena prodajat Prosveto. Pa je s tem pokazal, kako malo je izobražen, saj drugače bi se tako grdo ne izražal. Pravi, da žena ne ve, kaj je s tem storila, ko je šla širit Prosveto. Povem mu, kaj je storila: — dobila je nekaj več naročnikov. Mojemu možu je ravno potekla naročnina in mislila sva za en čas ustavitvi dnevnik, ko sta pa naju obiskali zastopnica Prosvete in dotična žena, se je pa še naprej naročil. Vsak se rajši naroči, če pride domač in pošten človek v hišo.

Bolj pomilovanja je vreden Mladič kakor pa zavedna žena. Saj sem slišala, da Mladič nima vatopa v vsako hišo, pa četudi notri berejo "Amerikanskega Slovenca". Dotična žena pa ima vatop, kajti ona je prodajala delavski list, ki je pošten, da ga vsak lahko bere.

Mladič straši, da kamor je naš list zanešen, tam so uničeni verski nauki. Le naj bere Prosveto, pa bo videl, kdaj ta list piše: "Ne moli, ne hodi k maši, ne k spovedi!" Vaak je dosti star in če ima kako prepričanje, ve, kako je po njegovem prav. Dotična žena, ki je šla z zastopnico Prosvete in pomagala pri agitaciji, vem, da še dolgo časa čita dnevnik "Prosveto". Vendar hodi k maši in vem, da bolj z iskrenostjo opraviča verske dolžnosti kot pa katera, ki čita "Amerikanskega Slovenca". Čemu torej toliko obrekovanja nad poštenimi ljudmi?

Tudi mene je obiskal dotični gospod, ko se je vrtil po Evelethu. Dobro je agitiral za njegov list, pa ni imel sreče, da je hitro ušel. Sesterški pozdrav članicam društva Eveleth št. 130 S. N. P. J. — Josephine Frantar.

Spring Canyon, Utah. — Bil sem na Standardvillu. Naproti mi je prišel Frank Medved, član mladinskega oddelka tamkajšnjega društva št. 422. Stirinajstletni deček mi je segel v roko in me prav po bratsko pozdravil v slovenskem jeziku. Vprašal me je, kako mi kaj gre s tako lepimi, da te ne obje — — —! Odgovorom, da se mi je milo storilo od veselja. Saj bi težko do bodete ostali v spominu za vedno. Poznanega prijatelja.

Družini vzornega dečka šelim, da bi vzgojila še več takih sinov, da si njeni trije pripadajo v mladinski oddelk Slovenske narodne podporne jednote. Tudi naša jednota bo ponosna na take sinove.

Veliko je pisanja o našem mladinskem oddelku in za bodoči obstoj naše jednote, ali glavno je odvisno le od vzgojiteljev. Če boste vzgojili svojo mladino v pravem slovenskem duhu, kakor so stari našega mladega člana Franka Medveda, bo jednota lahko napredovala. Ali na žalost poznam slovenske starše, ki niso s svojimi otroci še nikdar spregovorili maternega jezika. Kd je tega kriv? Pač starši sam. Otroci, ko je odrasel, bi bil razgovoril slovensko, pa ni razumel radi malomarnosti svojih roditeljev, ki so se aramovali lastnega jezika. Precej bi bili radi Angleščini, pa ne morejo nikoli biti pri jeziku, ako niso hodili v angleško šolo.

Lep pozdrav vsem dobrim slovenskim vzgojiteljem. — David Šušteršič.

Grams Valley, Colo. — Ker ravno pošiljam za Prosveto, sem odločil nekoliko pisati iz te "travnne doline", kakor jo imenujejo. Ali trave je poleti kmalo, le tam je še, kjer se z vo do polja.

Delavske razmere niso kaj le boljane od spomladi. Dela se raz vsaki dan, par malih roba-

je pričelo obratovati in enaga so zapri, tako da v tem ni dosti napredka. Plača je mala pri vsaj draginji in delo tudi ni ta boljše. Se to se bolj težko dobi. Domačini so seveda prvi. Za dobo enega leta je mnogo nesreč, katerih se pri rojih nikjer manjka. Imam poročati žalostno novice, v kateri je prizadet naš rojak John Zupan, član S. N. P. J. Ponempečil se je v rovu še maja meseca. Padel mu je stroj na nogo in mu zdrobil kost pod koleno. Dolgo časa so si zdravniki prizadevali, da bi mu ohranili nogo rabno, pa ni bilo mogoče, in ubogi zemljan se jim je sopot moral dati na operacijsko mizo, da so mu odvzeli bolečo nogo. Mož je še v najboljših letih in ima male otroke nepreskrbljene. Mislim, da je omenjeni prvi Slovenec, ki se je tukaj toliko ponesrečil. Želim mu, da bi kaj kmalu prestal bolečine ter zapustil bolnišnico in se povrnil domov k ljubljeni družini. Rojaki, kateri se niste pri nobeni podporni organizaciji, pristopite, ker nihče ne ve, kje in kdaj ga nesreča zadene. — F. P., član S. N. P. J.

Bridgeville, Pa. — O delavskih razmerah od tu ne bom sporočal, ker so itak zanič. Poročati moram o veselici, ki se je vrčila 7. septembra, na Labor Day. Kljub vsem veselicam in piknikom, ki so bile omenjeni dan tu v bližini, je naša veselica prav lepo izpadla.

Zahvaliti se moram bližnjim društvom, ki so nam pomagala do tako lepega uspeha. Zahvalimo se članstvu društev: št. 259 S. N. P. J. iz Meadowlands, št. 138 S. N. P. J. iz Canonsburga, št. 245 S. N. P. J. iz Hillisa, št. 203 S. N. P. J. iz Bishopa in št. 419 S. N. P. J. iz Cuddyja.

Imenovana društva zagotivimo, da bo naše društvo ob enakih prireditvah radevolje povzelo. Zahvalimo se vsem skupaj, ki so prišli od blizu in od daleč nas posetiti in nam tako pripomogli do boljsega uspeha.

Pravi Slovenski dom dr. Nova domovina v Bridgevillu je zgrajen, ki bo v ponos dr. št. 295 in sploh vsemu članstvu S. N. P. J. — John Zigman.

Waukegan, Ill. — Nikdo mi ne more zameriti, ako povem resnico, kako se zadovoljno zabavam med waukeganskimi rojaki. Cutim se kakor doma. Oh, zakaj ne! Kamor se obrnem, vidim prijane in rudeče obraze, ki nam delajo kratek čas. Seveda to so pridne žene in brhka dekleta waukeganskih rojakov, ki terejo srce marsikateremu delegatu S. N. P. J.

Bog je res neskončno usmiljen in dobronljiv, ker je ustvaril podobo stare Eve, da nam to me prav po bratsko pozdravil vliži grenke ure tega lučnega sveta. Kakšno srce bi moral imeti, kako mi kaj gre s tako lepimi, da te ne obje — — —! Odarito moram priznati, da nam bodete ostali v spominu za vedno. Več o priliki. — Delegat.

Zdravniški profesor odkril izvor jetike

Ekperimenti na zajeh so pokazali, kako se bolezen začne in razvija. Zdej je mogoče dobiti prave zdravilo.

Chicago. — Dr. Alexander Maximov, profesor anatomije na medicinski fakulteti čikaške univerze, je 21. septembra naznanil, da je odkril izvor jetike.

"Rezultat naših poiskujenj na živih zajeh je, da smo definitivno odkrili dvojni izvor tuberkuloznih stanic, katere zrastejo v pljučih jetičnega bolnika," je poročal dr. Maximov. "Odkrili smo, da tuberkularne stanice nastanejo deloma v pljučnih vlaknih in deloma v krvnih belih telescih. To smo dognali na ta način, da smo izolirali živa vlakna zajehjih pljuč in jih infektirali s tuberkularnimi bacili, nakar smo vlakna transplantirali v vlažno stekleno posodo, v kateri je bil redilni medij iz krvi. Vlakna smo obdržali pri življenju v električni peči s stalno temperaturo 37.5 stopinj centigrada. Nato so bila vlakna pod neprestanim opazovanjem s pomočjo velikega mikroskopa. Na ta način smo zasledovali razvoj tuberkularnih stanic v vseh štadijih. Prepričani smo, da na podlagi tega odkritja bo kdaj mogoče po-

ZARKOMET

Reporti s konvencije.
Posvati, Zarkomet, če je že zdravilo zoper "bacilus protestans". Tukaj se je zelo razpaševal. Se celo v spanju ne da mira delegatom. — Vrhovni zdravnik ne ve. — Reporter št. 4.

Vprašanje na konvenciji predsednika: Kaj pomenijo besede "Razen kjer pravila predpisujejo drugače"? Če to vprašanje društveni predsednik, kako naj šele razume navaden član? — Začuden delegat.

Največjo srečo na konvenciji je imel oficijelni fotograf. Prišel je namreč na "job" ravno ob času, ko si je slavna delegacija določila lepe dnevnice. Razpoloženje je torej bilo najlepše. — vsi obrazi so bili na smeh.

Delegacija je prej zaključila, da bi bilo vsako poviljanje mezde gl. izvrševalnim odbornikom izkoriščanje blagajne. Ko pa je prišla na vrsto plača delegatom, je nankrat zapihal drugi veter. Izginilo je izkoriščanje tam, kjer se je začelo in vsem se zdelo potrebno glasovati za visoko plačo. Mnenje delegacije je, da je tratenje časa jako dragocena stvar na konvenciji! — Protestant.

Konvencija se je izrekla za pivo in vino. Konvencija upa, da bo prihodnja redna konvencija res imela pivo in vino. — Reporter, ki strada obojega.

V konvenciji dvoranji je bilo slišati še sledeče:
"Dodatek k točki, da se cela točka ven vrže."
"Predlagam, da je članica ob času poroda upravičena do bolniške podpore za dobo petnajst let."

"Prosim pojasnila, koliko je poločeta in polmatar."
Predsednik: "Zbornica je odklonila debato o posameznih prstih."

Good-bye, Waukegan! Adijo pa zdrav ostani, dok se spet ne vidimo leta 1945!

Miha — exit!
Tako padajo velikani!
Konec je Mihe Kocinarja in njegove slave!

"Zarukani kolmajnarji" so ga srečno zaklali dne 25. septembra ob pol sedmih zjutraj, daylight saving time.

Z njim vred so zaklali famozni načrt, ki je čakal v šepu.
Sedeči je bil načrt Mihe Kocinarja in vseh Kocinarjev, ki

lakati pravo zdravilo zoper jetiko. Zdravniki niso mogli doslej uspešno pobijati te bolezni radi tega, ker niso vedeli ničesar o izvoru in zgradbi tuberkuloznih stanic. Zdej, ko smo ugotovili postanek in razvoj bolezni, mora biti odkrito tudi pozitivno zdravilo."

DELAVSKE NOVICE.

Zmaga rudarjev v Indiani.
Clinton, Ind. — Stavka kakih 1500 rudarjev na premogovem polju okoli Clintona je končala z zmago za delavce. Rudarji, ki so bili zaposleni v osmih rudnikih, so zastavkali 1. septembra, ker je železniška družba Chicago & Eastern Illinois povzela prevoznino delavcev na delo in z dela od \$1.10 na \$2.50. Državna komisija za javno službo v Indiani je odločila, da bo prevoznina le \$1.50, kar je zadovoljilo rudarje, da so šli na delo.

Stari sovjetski špijoni pred sodiščem.

Moskva, USSR., 24. sept. — V Kijevu se vrši te dni sodna razprava proti petim moškim, ki so bili pred revolucijo v zvezi s tajno carsko policijo. Prvi je židovski rabinec Lajbovič, ki je že od leta 1887 dajal policiji informacije o gibanju revolucionarjev med židi. Drugi je bivši poročnik Vladimir Krinski, ki je leta 1905 velil streljati na povorko stavkajočih delavcev. Tretji je Ciril Vasiljenko, ki je bil izdal anarhiste v sladkorni tovarni v Gorodišču. Četrty je Ivan Musnenko, ki je vohunil med izgnanci v Sibiriji, peti je pa Stefan Yitvnenko, ki je tudi bil v službi carske policije in povzročil aretacijo mnogih starih revolucionarjev.

danas točijo za njim grenke solze:

"Jednota postane narodno-komunistično-katoliško-bizniška liga (okrajšano N. K. K. B. L.). Vsi socialisti in agnostiki morajo biti izključeni in deportirani na otok Guam. "Prosveta" mora prenehati in kot glasilo se izvoliti "Amerikanski Slovenec" in "Delavska Slovenija". Glavni odbor se odpravi. Na njegovo mesto pride en sam človek, in sicer tak človek, ki je do kolen narodnjak, od kolen do kolen komunist, od kolen do želodca katoličan, od želodca do temena pa biznišman. Njegov oficijelni naslov je "telesni in duhovni vodja" in ligo operira z avtomatikom, katerega sta iznašla patra Klepetec in Rogatec, ki sta do bila patent pred par leti, torej nekako ob času, ko je tak avtomatik prišel v rabo pri kranjski jetroti. Avtomatik je mesen stroj, ki avtomatično pobira assessment, nakazuje podpore in spravlja denar na varno ter ne zahteva nobene plače. Vso plačo in procenta pobere vodja. Liga se ponovno inkorporira v Bridgemanu in Lemontu. Nov znak: vilica in noš križem na pisanem polju.

Epilog: Širom Amerike je enajst grobov kolikor je bilo konvencij. V vsakem grobu počiva eden ali več načrtov, ki so jih imeli Kocinarji. Waukeganski grob je najnovejši — ni pa zadnji, kajti jednota bo živela in pokopala tudi bodoče Kocinarje.

Dva mriiča.

Cenjeni K. T. B.! Ali mi je dovoljeno v tvoji koloni vprašati kam odmarširajo duše onih ljudi, katerim se ob smrti ne zvonil, ne molil, ne škropil z blagoslovljeno vodo, niti jim nihče ne posveti na oni svet, razen solca, če ni megla. Tukaj smo imeli v dveh tednih dva mriiča. Prvi je bil bogatin, drugi pa revež. Pri pogrebu bogatina je bilo obilo občinstva in vencev in duhovnov govor je trajal pol ure. Revni je bil skoraj sam; duhoven je opravil svoje v petih minutah. Ne vem kakšne vere sta bila. Duhovnomi ni arajca molela iz hiše kot je naveda pri katoliških. Kdor mi pravilno odgovori na gornje vprašanje, mu privoščim, da mu sv. Peter po smrti odkaze najboljši prostor v nebesnem kraljestvu. — Vernica v \$, Woodward, Ia.

Tam se zborujejo.

Liga narodov se zboruje v Zenevi. Delegatom se nič ne mudi domov. Tam ne zborujejo delavci.

MRTVI ROPARJI SO VEČ VREDNI KOT ŽIVI.

Milwaukee, Wis. — Mrtvi bančni banditje imajo večjo tržno vrednost kot živi. Milwaukee Clearing House asociacija je te dni razpisala \$2600 nagrade za vsakega mrtvega bančnega roparja in samo \$1000 za živega.

MINNESOTSKA FEDERACIJA IZKLUČILA KOMUNISTE.

Austin, Minn. — Minnesotaska delavska federacija, ki je 23. septembra tukaj zaključila svojo letno konvencijo, je med drugim tudi zaključila, da se komunisti izključijo iz njenih bodočih zborovanj.

BLAZNEGA STEMASA ŠE NI SO DOBILI.

Toluca, Ill. — Zblazneli 60-letni rudar Joseph Stemas, ki je v pondeljek ustrelil šerifa in policijskega načelnika, je še vedno na prostem. Koruzno polje, katerega je v tork oblegalo 500 mod v veri, da se Stemas tam skriva, je bilo prazno. V sredo predpoldne je prišlo vest, da se begunec nahaja na drugi koruzni farmi pet milj zapadno od Toluca. Takoj se je napetilo tja deset avtomobilov z oboroženimi deputiji.

Nemška sprejela vabilo na garancijsko konferenco.

Berlin, 25. sept. — Nemška vlada je sprejela vabilo na konferenco znanjih ministrov Anglije, Francije, Italije in Belgije, na kateri bodo razpravljali o garancijah pakta za zapadno Evropo. Kancelar Luthar in zunanjji minister Stresemann poudari na konferenci.

redna konvencija S. N. P. J. v Waukeganu, Ill.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

njegovo ime — ki nima prav nobenega stika in ne dela s njegovo ženo, torej mu nič ne škodi in ga nič ne ovira pri gl. uradu. Ako bi pa ona imela trgovino z zemljiščem, bla...

Pravilni odbor naj točko popravi v toliko, da se zadovoljivosti, ki jo je omenil br. J. Vogrich, da se prepove...

Omahne vpraša, kaj če bi bila izvoljena kakšna članica odbora in bi delala v gl. uradu z določeno plačo. Ali bi v tem...

Odbor za pravila pravi, da bo to vpošteval, ko bo v smislu več priporočil točko popravi.

Br. Kobi opozori zbornico, naj ne dela opazk: "vsi!" kadar se kakšnem predlogu. Naj vsak voli po svojem prepričanju.

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

zase in primanjkljaj naj plača le tisti razred, v katerem je primanjkljaj. Br. Frank Tehovnik podpira predlog.

Br. Božo Bosković od št. 491 protipredlaga, da naj bo le en sklad, namreč za \$2.50, in vsi sedanjí naj odpadejo.

Br. Frank Jager zahteva, naj se vsak sklad vzdržuje zase. Br. Eržen od št. 141 je za to, da se odpravi 4 in 6 dolarški sklad in da naj se vzdrži le 1, 2 in tri dolarške sklade, ki pa naj se vsak zase vzdržuje. Ako se član ponesreči, naj ima od prvega dne podporo, za navadno bolezen pa tako kot zdaj, za prve tri dni nič. Bolnike naj se strogo nadzoruje. Slede še razna priporočila, katerih zbornica ne vpošteva, ki niso sprejemljiva.

Br. Vidrih: Naj se da pravica vsem, tudi opim, ki so prišli v jednoto potom združenja. Drugi, ki so pozneje pristopili, so več pobrali bol. podpore iz blagajne, kot pa oni, ki so se pridružili.

Br. Cvetkovič dokazuje nasprotno. Br. Alesh: Odbor bo v tem smislu sestavil resolucijo, ki bo določala smernice za regulacijo in varstvo pravic teh članov.

Br. Paul Zoretich od št. 505 predlaga, da se črta lista prijavljenih govornikov. Se ne vpošteva. Br. John Turk od št. 86 protestira, ker še ni dobil besede.

Br. Somrak pravi, da se je v Prosveti toliko pisalo o simulantih, da nam ni delalo prav nobene časti. Ako bomo hoteli doseči združenje podpornih organizacij, bomo morali postopati tako, da bo naša organizacija privlačna za drugo članstvo. Za to naj se izravnajo neprilike z bolniškimi skladi tako, da bo v kredit jednoti in v korist članstva.

Sledi dolga debata, katere se udeležijo mnogo delegatov in delegatinj. Br. Blas Novak, bol. tajnik, na več vprašanj pojasni, da so člani, ki so pozneje pristopili v višje razrede, več podpore izvele...

Predsednik pojasni predloge, ki so: Odbor za pravila, vsi razredi imajo en sklad in v slučaju izrednega asessment plačajo sorazmerno kot bo določeno v pravilih.

Protipredlog br. Cainkarja, da naj bodo prvi trije razredi skupaj v enem skladu in v slučaju razpisa plačajo izredni asessment sorazmerno; razreda \$4 in \$6 pa naj se vzdržujeta vsak zase. Posredovalni predlog pa je, da naj bo vsak sklad zase in v slučaju naklade naj vedno plača tisti razred, v katerem je primanjkljaj.

Br. John Turk št. 86 doda k posredovalnemu predlogu, da naj člani, ki pridejo v jednoto potom združenja, imajo pravico zavarovati se v dveh razredih za bolniško podporo. Ako se ne sprejme ta dodatek, bom stavil samostojen predlog.

Ker je ura poldne, prekine br. predsednik debato in naznani, da se bo nadaljevala na popoldanski seji. Predsednik zaključí sejo ob 12. uri popoldne.

Frank Zaitz, predsednik. Ludvik Medveshek, konv. taj. Frank S. Tauchar, zapisnikar.

Osemnajsta seja 23. septembra 1925.

Konv. predsednik otvori sejo ob 1:30 popoldne. Za reditelja sta imenovana s. Pirat in br. Prolesnik. Navzoči so vsi zborovalci razen br. Pogorelec od št. 39, ki je oproščen, ker je na poalu za resoluciji odbor, in br. Jack Pompe od št. 365.

Br. Pechnik od št. 21 izjavlja, da je na 12. seji predlagal, da se črta besede 'ali v delnicah narodnih ali državnih bank', ne pa besedi 'delnice domov', kakor je v zepniku 12. seje, priobčenem v 'Prosveti'.

Br. Križančič, član gl. por. odb., postavlja, da mu pri točki 7, člen XIII, ni bilo mogoče podati nekaj sugestij glede lista 'Prosveta', ker ni bila debata dopuščena. Zato odaj navaja svojo željo oziroma nasvet, kako bi se dalo dnevni 'Prosveta' bolj razširiti. Po njegovem mnenju bi namreč bilo priporočljivo, da bi dnevnik postal v večjih mestih bolj lokalnega pomena, s tem da bi prinašal mestne novice. Prepričan je, da bi se v Clevelandu število naročnikov podvojilo ali potrojilo, če bi dnevnik prinašal clevelandске novice. Priporočila, da se njegova sugestija vzame na znanje.

Br. Godina omenja, da se je na vsaj izmed zadnjih konvencij govorilo o tem, kar priporoča br. Križančič. Stvar pa je ta, da na kaj takega ni misliti iz več razlogov. Clevelandčani naj priskrbijo vsaj 1.000 naročnikov in dovolj oglasov, naj pošljijo dopise in poročila, pa bodo imeli lahko svojo kono ali pa stran v 'Prosveti'. Isto seveda velja tudi za druge aselbine.

Konv. tajnik poroča, da je društvo Slovenski rudar št. 182 S. N. P. J. poslalo pismene pozdrave. Istako pismeno pozdravlja vse zborovalce društvo 'Radnička sloga od H. Z. III.', ki šeli konvenciji uspeh, tako da bo S. N. P. J. ogledlo drugim organizacijam. — Sprejeto na znanje.

Br. Perko od št. 16 protestira, kerje daje nekaterim gl. odbornikom in delegatom po večkrat besed, kar je nasprotno s sklepom, da sme posameznik samo enkrat govoriti o isti stvari.

Br. Jože Zavertnik čita točko 4, člen XIX, ki je bila na 16. seji znatno spremenjena. Br. Medveshek ustavlja, da njegov protipredlog glede te točke, stavljen na 16. sej, ni šel na glasovanje, izjavlja pa, da je s predelano točko, kakr je bila sedaj citana, zadovoljen.

Nadaljuje se debata o bolniških skladih. Debate se udeležijo mnogo delegatov in gl. odbornikov. Nekteri zagovarjajo predlog, da naj bodo skladi vsak zase, drugi pa zopet za predlog, da se skladi združijo. Skupno blagajno priporočajo: br. Kvarčič od št. 6; br. Rugelj od št. 72; br. Stokelj od št. 312, ki povdarja, da je naša dolžnost odpraviti simuliranje, in b. Lavrin od št. 419.

Br. Ponikvar od št. 300 predlaga, čsta razreda po \$1 in \$2 skupaj, razredi po \$3, \$4, \$5 in \$6 pa vsak zase.

Br. Stružnik od št. 470 predlaga, da i razreda za \$1 in \$2 bolniške podpore združita, razred za \$3 pa dane sam za se. S. Ozanich od št. 130 podpira predt, da se razredi vzdržujejo vsak zase.

Br. Zoretich od št. 505 misli, da bilo najboljšje, če bi imeli samo tri razrede, in sicer po \$1, \$2 in \$bolniške podpore, ki naj bi bil vsak zase, če pa to ni mogoče, pa i bi bili ti trije razredi skupaj, ostali pa vsak za se.

Br. Perger od št. 313 je za to, da ošte vsak razred zase. Br. Kovačič od št. 314 je za združen razredov. Po njegovem mnenju se bo bolj pazilo na simuliranje bode razredi skupaj.

Br. Novak, tajnik bolniškega odsea, pojasnjuje glede razredov ter omenja, da je o tem govoril probno že v svojem poročilu. Priporoča, da se točka sprejme, kotradlagana po odboru za pravila.

Br. Aleshu se zdi, da je preveč dobe. Zadeva je bila dovolj pojasnjena, treba je samo glasovati. Gle simulantov omenja, da bodo odpravljani, kadar bodo društva hela. Povdarja, da treba imeti pred očmi, da kadar članstvo nakažrivično podporo, jo nakaže iz svojega lastnega žepa. Priporočalrušenje razredov v eno blagajno.

Br. Turk od št. 86 predlaga, da se čl potom združenja uvrstijo posamezno v bolniške razrede, kak so bili zavarovani pred združitvijo. Predlog ni upoštevan.

Br. Vratarič od št. 326 se pritožuje, ar ni dobil besede. Predlogi gredo na glasovanje. Za predlog odbora za pravila, po kateri bi imeli vsi razredi skupno blagajno, je oddanih 118, proti 140 glasov.

Za predlog, da naj bo vsak razred za, je oddanih 83, proti pa 165 glasov.

Za predlog, da naj imata razreda za in \$2 bolniške podpore skupno blagajno, ostali razredi pa naj bo vsak zase, je oddanih 45, proti pa 154 glasov.

Za predlog br. Cainkarja, da naj imajo razredi po \$1, \$2 in \$3 bolniške podpore skupno blagajno, ostali pa naj bodo vsak zase, je oddanih 207, proti pa 19 glasov.

Sprejet je torej predlog br. Cainkarja. Bolniški razredi po \$1, \$2 in \$3 dnevne podpore imajo torej skupno blagajno, ostali pa so vsak zase.

Odbor za pravila popravi v smislu prejšnjega sklepa točko 1, člen XXIII, ki je nato sprejeta z večino.

Vse nadaljne točke člena so sprejete kot čitane. Predno se začne s čitanjem XXIV člena, predlaga br. Šular v imenu odbora za naprave in ustanove, da se vzameta v pretes dve resoluciji, ki se deloma nanašata na ta člen. Sklenjeno je, da se prečita resoluciji ter o njih sklepa.

Br. Barilar, tajnik odbora za naprave in ustanove, čita sledečo resolucijo:

"Ker ima Slovenska narodna podporna jednota svoje poslo-pje, ki stane okrog sto tisoč dolarjev, in ker se je radi tega poslo-pja S. N. P. J. zadolžila v spozrazumu in z dovoljenjem zavaroval-ninskega departamenta v Springfieldu, Ill., za \$53,000, katera vsota se ima vrniti a 5% obrestmi nazaj v splošno blagajno S. N. P. J."

Priporoča odbor za ustanove in naprave, da se ustanovi pri S. N. P. J. stavbinski sklad, katari se ima voditi popolnoma ločeno od drugih skladov, iz razloga, da se bo natančno vedelo, koliko stane in koliko prinaša to naše poslo-pje.

Zato predlagamo: 1) Da se prenese iz splošnega sklada S. N. P. J. v sklad vsota, ki je že plačana in vložena v tem posloju;

2) V ta sklad se naj plačujejo vsi dohodki od poslo-pja, kot stanarina od dyorans in vseh oddelkov;

3) V pravila se naj uvede točka, katera naj bi določevala, da vsak novopristopli član (izvzemši onih iz Mladinskega oddelka), plača \$1 pristopnine v ta stavbinski sklad;

4) Za slučaj, da bi se to podjetje samo ob sebi ne izplačevalo iz gori navedenih dohodkov, daje ta konvencija moč gl. odboru, da lahko prenese iz upravnega sklada potrebno vsoto, ako pa tudi tam ni dovolj denarja, sme razpisati izredni asessment v ta sklad;

5) Iz tega sklada naj se izplačujejo vsi potrebni stroški za vzdrževanje, izboljšanje, povečanje in plačevanje obresti na že neplačano vsoto v splošni sklad, ter za povrnitev glavnice, kot zahteva zakon;

6) Gl. odbor ima pravico, da s dvetretjinsko večino glasov sme porabiti \$25,000 (reci in piši: petindvajset tisoč dolarjev) za nakup in povečanje poslo-pja, če vidi to za potrebno. Glede večje vsote pa mora gl. odbor dati članstvu na splošno glasovanje."

Br. Vidmar predlaga, da se ustanovi poseben stavbinski sklad, ki ga rabimo. Predlog podpira br. Godina.

Br. Richard Zavertnik pojasnjuje, da je glavna določba te resolucije, da mora vsak nov član plačati \$1 v stavbinski sklad. Omenja, da je upeljava novega sklada potrebna zaradi razširjenosti vodstva, kajti bolj pregledno je, če se stroški in prajamki od poslo-pja beležijo v posebnem skladu, kot pa da bi se beležili v splošnem skladu. Dobro je tudi, da se da gl. odboru moč, da lahko poveča tiskarno, če nastane potreba.

Br. Godina povdarja, da smo starejši člani plačali poseben asessment na tiskarno, pa je pravično, da tudi novopristopli plačajo v to svrho.

Na vprašanje glede članov, ki pridejo pod okrilje jednote potom združenja, ugotavlja br. Richard Zavertnik, da se taki člani smatrajo kot stari člani, torej ne rabijo plačati tistega dolarja v stavbinski sklad.

Br. Cvetkovič bi rad vedel, če je resolucija na mestu, dokler nimamo podrobnega računa za tiskarno in poslo-pje. Rad bi vedel, kako je to, da je stalo poslo-pje in tiskarna okrog \$90,000, ko se je glasil proračun na \$60,000.

Br. Cainkar pojasnjuje, da nima ta resolucija nič sa opraviti s stroški in računl. Br. Cvetkovič bo lahko govoril o stroških, kadar bo to na dnevnem redu. Omenja, da je bilo v poročilih in tudi poznaje povrnjo povedano o tiskarni in poslo-pju ter o stroških. Sprejem te resolucije ne spremeni tanogo, pomeni le, da se upelje en nov sklad. Razširili smo svoje delo, pa ga bomo še bolj, in za to je treba poseben sklad. V ta sklad se plačuje najmanjina od dyorane in drugih prostorov in pa \$1 od vsakega novopristopila člana. Popolnoma pravilno je, da novopristopli plačajo ta dolar, kajti pridejo takorekoč k polni mizi. Tri dolarje pristopnine nikakor ni veliko, če primerjamo našo jednoto s angleškimi organizacijami, ki imajo mnogo večjo pristopnino, pa navadno nudijo manj ugodnosti kot naša jednota.

Br. Perger od št. 318 predlaga, da se resolucija sprejme. Predlog podpiran in sprejet.

Petnajst minut odmora. Po odmoru čita br. Šular drugo resolucijo odbora za naprave in ustanove. Resolucija, katero je predložil br. Gardner iz Bridge-porta, O., se glasi:

"Ker so socialne težnje S. N. P. J. enake težnjem razrednega delavstva, katero stremi po izboljšanju življenjskega, moralnega in intelektualnega stanja večine in vsadne dosege višje človeške družbe, v kateri bodo proizvajalna in vsadajalna sredstva last celokupnega ljudstva in upravljajna po ročnem in duševnem delavstvu v splošen dobrobit človeštva, in ne last posidincev v njih lastno korist, kot se to godi v sedanjí kapitalistični družbi; in

Ker je za realiziranje teh človeških stremiljenj potrebno, poleg gojenja in spopolnjevanja delavskih strokovnih, političnih, gospodarskih in prosvetnih organizacij, tudi gojenje in posečevanje čim višjega in širšega socialnega znanja po delavstvu; in

Ker ima S. N. P. J. že od svoje ustanove namen v tem smislu vršiti delavsko vzgojo med svojim članstvom, sklene oma redna konvencija sledeče:

1) Za večjo pospešitev vzgojevalnega dela med svojim članstvom uvidi oma redna konvencija S. N. P. J. gotrebo po ustanovitvi vzgojevalnega departamenta, pod kojega področje aktivnosti spadajo sledeče funkcije, ali funkcije, ki jih od časa do časa določi glavni odbor v smislu te resolucije:

a) Ustanavljanje delavskih šol po naselbinah s namenom dati ukašelnemu članstvu priliko za dosego boljšega socialnega znanja o socialnih in delavskih problemih;

b) Prirajanje podučnih in koristnih predavanj po naselbinah;

c) Pri ustanavljanju delavskih šol in prirajanju predavanj se priporoča posvetiti posebno pozornost mladini s namenom, da se jo učí samostojnega mišljenja, ter da se jo skuša pridobiti za tečajne organiziranega delavstva.

2) Vedstvo vzgojevalnega departamenta je v rokah ravnatelja vzgoje, kateri vodi in po možnosti vrši zgoraj omenjene funkcije, ali funkcije, ki jih določi glavni odbor v zvezi s vzgojevalnim delom.

3) Ravnatelja vzgojevalnega departamenta nastavi in odstavi glavni odbor, katerega član postane ta oseba avtomatično s nastopitvijo službe, ter ravno tako preneha biti član istega s odstopitvijo ali s odstranjenjem iz službe.

4) Kvalifikacije ravnatelja vzgoje, kakor tudi plačo in čas službene dobe, določi glavni odbor.

5) V svrho vzdrževanja in funkcioniranja vzgojevalnega departamenta se ustanovi poseben sklad, takovzani vzgojevalni sklad, v katerega prispeva vsak član ali članica odraznega oddelka en cent na mesec.

Br. Barilar pojasni, da spada ta resolucija k temu členu, kar predvideva le več asessment. Br. Turčič predlaga, da se resolucija sprejme. Br. Stokelj od št. 312 protipredlaga, da se vrne. Br. Stružnik od št. 470 podpira predlog.

Br. Turk na zahtevo pojasni, kaj predvideva resolucija.
 Br. Podboj se zavzema za resolucijo, a ga sredi govora mnogi z medklici prekinjejo.
 Pri glasovanju je oddanih za protipredlog 157, za predlog pa 74 glasov. Resolucija se torej ne sprejme.
 Br. Godina na razne medklice, da je bila resolucija skovana v Chicagu, konstatira, da jo je poslal premogar iz države Ohio ob meji West Virginije.
 Br. Vidrih ne priznava zavrženja resolucije, kajti zagovornikom resolucije ni bilo dopuščeno, da bi jo lahko pojasnili.
 Na vrsto pride člen XXIV.
 Čita se točka 1.
 Br. Sfruznik od št. 470 predlaga, da se o tej točki debatira. Odglasovano je z večino, da se ne debatira.
 Br. Kramar od št. 262 stavi protipredlog, da se plača vsega skupaj \$5 pristopnine, in sicer \$2 v upravni in \$3 v bolniški sklad.
 Br. John Turk od št. 86 stavi posredovalni predlog, da se plača \$1 v stavbinski, \$1 v upravni in \$1 oziroma toliko dolarjev, za kolikor dolarjev dnevne podpore je član zavarovan, v bolniški sklad.
 Za posredovalni predlog je oddanih 202 glasova in je torej sprejet.
 Odbor za pravila naznani, da je v smislu sprejete resolucije popravil točko.
 Br. Mahkovec od št. 200 predlaga, da se črta besede 'ali društvena pristopnina ne sme presežati \$1.50'. Če so na primer stari člani morali plačevati za svoj dom, naj plačajo tudi novopristopli.
 Br. Terčelj pa je mnenja, da se ne sme zapirati pot v našo jedoto. Istega mnenja je br. Brus od št. 17.
 Pri glasovanju je z večino sprejet predlog, da ostane v točki določba, da društvena pristopnina ne sme presežati \$1.50.
 Točka 1 s popravki sprejeta.
 Čitana je točka 2.
 Br. Vogrich od št. 97 predlaga, da se doda k komentaru v upravni sklad še 2 1/2% za konvenčni sklad. Odbor za pravila sprejme ta dodatek.
 Br. Turk priporoča, da se določi prispevek za konvenčni sklad, ter ugotavlja, da je isto priporočal tudi na prejšnjih konvencijah. Na ta način bi se nabralo do prihodnje konvencije kakih \$50,000, in ne bi bilo treba nobenega izrednega assessmenta.
 Br. Richard Zavertnik priporoča, da se namesto 2 1/2% določi 3c, kajti s tistim procentom bi bilo računanje jako nerodno. Br. Vogrich v tem smislu spremeni svoj predlog.
 Br. Stružnik od št. 470 protipredlaga 2c namesto 3c.
 Br. Barilar želi pojasniti radi plačevanja s strani članic.
 Br. Turk v imenu odbora za pravila izjavlja, da bo imenovani od-

bor točko v toliko popravil, da bodo tudi članice plačevale tiste 3c.
 Pri glasovanju za predlog, da se plačuje zraven drugih prispevkov še 3c v konvenčni sklad, je oddanih 216 glasov. Torej je sprejet.
 Odbor za pravila naznani, da je sprejmenil v 5. vrsti \$2.40 na \$2.50 in \$3.40 na \$3.80.
 Točka 2 s popravki sprejeta.
 Br. Stružnik protestira, ker ni bil njegov posredovalni predlog upoštevan.
 Točke 3, 4, 5 in 6 sprejete kot čitane.
 Br. Jelenč od št. 344 k točki 5 predlaga, da se naj točka popravi v toliko, da mora biti assessment društva v rokah gl. tajnika najkasneje do zadnjega v mesecu, dalje predlaga tudi, kako se naj postopa proti društvenemu tajniku, če je kriv, da assessment ni pravočasno v rokah gl. tajnika.
 Predlog ni upoštevan.
 Br. Alesh v imenu odbora za pravila izjavi, da bo imenovani odbor povsod, kjer je potrebno, točke popravil, tako da bodo soglašale s sprejetimi sklepi.
 Na vrsto pride člen XXV.
 Točka 1 je sprejeta kot čitana brez ugovora.
 Čita se točka 2.
 S. Božica Muvrin od št. 462 protipredlaga, da se besedi 'šestih mesecev' zamenja z besedami 'enega leta'. Br. Lucich od št. 403 podpira.
 Br. Matijevič od št. 277 predlaga, da bi se plačevala cela podpora za eno leto, potem pa polovica podpore.
 Br. Alesh povdarja, da treba zvišati assessment, če se hoče dati večje ugodnosti.
 Br. Konec od št. 225 predlaga, da ostane kakor je v sedaj veljavnih pravilih.
 Pri glasovanju predlog s. Muvrin propade. Za predlog, da ostane kakor je v sedaj veljavnih pravilih, je oddanih 86 glasov. Za predlog odbora za pravila je oddanih 169 glasov, ki torej prodre.
 Točka 2 sprejeta z večino kot čitana.
 Br. Britz od št. 245 predlaga, da predsedatelj postopa po določbah opravnika proti vsakomur, ki dela nemir. Podpirano in sprejeto.
 Čita se točka 3.
 Predlagano, podpirano in sprejeto, da se debatira.
 Glede določbe, da se za prvih pet dni ne plačuje podpore, pojasnjuje br. Alesh, kako je odbor za pravila vse natančno preračunal ter prišel do zaključka glede petih dni brez podpore. Br. Richard Zavertnik na podlagi statistike utemeljuje nujnost te do-

ločbe. Br. Novak omenja, da je lestvica sestavljena na podlagi provizoričnih pravilnih navedenih omejitev. Če se teh omejitev upošteva, bodo naklade še pred potekom štirih let. Po njegovem mnenju je najumestnejše omejevati tam, kjer najmanj za Povdarja, da v slučaju dolgotrajne bolezni član nič ne izgubi poroča, da se sprejme točka kot čitana.
 Br. John Turk od št. 86 protipredlaga, da se besede 'za pet dni' zamenjajo z besedami 'za prve tri dni'. Omenja, da je vtil ta predlog zato, da se debata skrajša, ter dostavlja, da bi glasoval za predlog odbora za pravila.
 Ker mnogi vsevprek govorijo proti predlogu odbora za pravila, poziva br. Paulich od št. 280 delegate, da zaupajo odboru za pravila, in ker je stvar dovolj pojasnjena, naj ne govore temveč glasujejo ko pride na glasovanje.
 Br. Kern pravi, da ima vpogled v to stvar. Priporoča predlogu odbora za pravila, torej da se za prvih pet dni ne plača podpora. Jednoto primerja posamezni osebi, ki mora devet stran ter gledati za bodočnost. Ne sme se pozabiti, da ako rezerve, tudi podpore ne bo. Iz svojih izkušenj ve, da se vedno manj pošteni. Vedno več je takih, ki so pripravili bolni ter vleči podporo. Predlog, kakor ga je stavil odbor za pravila, je v dobro jednoti in članstvu, radi česar ga toplo priporoča.
 Pri glasovanju je oddanih za protipredlog 147, za predlog odbora za pravila 202 glasov. Točka se torej v toliko spremeni, da se za prvih pet dni ne plačuje podpore.
 Br. Vidrih predlaga dodatek, ki se naj uvrsti v 10. vrsto besedo "tajniku". Dodatek se glasi: "Društveni tajnik iz odpošlje sam dve listini: uradno spričevalo (doctor's certificate) in nakaznico. Bolnik mora takoj predložiti uradno spričevalo jega zdravnika in vzrok bolezni ter natančno navedeni morebitni sprehod bolnika. To listino mora bolnik takoj društvenemu tajniku, ki jo obdrži toliko časa, dokler član zdravi, nakar jo pošlje gl. uradu z nakaznico, na kateri je naznanjen zdravim".
 Predlog br. Vidriha podpiran in sprejet.
 Točka 3 sprejeta z večino glasov s popravki in dostavljena. Čita se točka 4.
 Br. Medvešek predlaga, da se naj v 3. vrsti zamenja 'dvakrat' z besedo 'trikrat'. Odbor za pravila sprejme.
 Točka 4 je s popravkom sprejeta.
 Konv. predsednik zaključuje sejo ob 5:30 popoldne.
 Frank Zaltz, konv. predsednik. Ludvik Medvešek, konv. predsednik. Jacob Zupančič, zapisnikar.

MEDVLADJE
 SOCIALEN ROMAN.
 Spisal Jože Pahor.

(Dalje.)
 — Luč nas lahko izda — pravi Slak sinu;
 — deni jo na pravo mesto in okno zagradi do kraja!
 Vse je hitro storjeno in sin smukne na dvorišče, gledat, če ni kje izdajalske špranje.
 — Govorjenje se sliši ven! — svari, ko se vrne v hišo.
 Najmlajši Slaček pa spi trdno in oče ga mora videti. Stana mu ga pokaže: ves je zavil in kakor klobček, le kodrasta glava gleda izpod odeje. Mirno spi, na rdečem licu je videti zdravje. Oče zre vanj, dolgo, naposled ga poljubi, narahlo in previdno. Otok se zgane, se brani, nekaj mrmra, vse v spanju, nato pa se hitro spet umiri.
 — Da je le zdrav! — pravi oče tiho, kakor sam sebi in gre ven.
 Zunaj v kuhinji se razgovarjajo, polglasno. Stana napravi čaj. Oče izprašuje in poizveduje, vse ga zanima. Najbolj pa to, koliko ubogajo Stano, najstarejšo. Marsikaj je zvedel, česar bi nikdar ne bil, ko bi se zanašal na pisma.
 Ko je minula ura, sta obe mlajši hčeri napravila posteljo za brata, ki je moral iz svoje. Njim se ni nikamor mudilo, pa oče jih je spravil spat, da bi ostala sama s Stano, od katere mora še marsikaj poizvedeti.
 — Kolikrat so me še iskali?
 — Večkrat!
 Dekle ni znalo natančno povedati. Vselej pa so prišli v hišo s kako pretvezo, najrajši z vprašanjem, ali je tu šivilja in ali bi jim šivila. Pojasnila jim je, da bi bilo častneje, ko bi se ne skrivali s takimi smešnimi zvijačami. Pa ni nič pomagalo, kmalu so prišli spet. Izpraševali so, ali ve, kje je oče, ali kaj piše in slično, pa je niso ulovili. Spočetka jo je razburjalo, časaoma pa se jim je privadila, se šalila in posmehovala, da niso vedeli, kaj bi. Tako so prešli tedni.
 — In ti, — jo je vprašal naposled oče, — ali si me ubogala?
 Stana ni takoj razumela, ker se je razgovor hkratu zasukal. Vprašujoč je gledala očeta s svojimi temnimi, veselimi očmi.
 — Radi česa?
 — Radi fabrikanta vendar! — je odgovoril oče trdo in zlovoljno.
 — Nisem ga več videla od takrat, ko sta se spila. Pisal mi je pozneje, dvakrat, a na drugo pismo nisem več odgovorila!
 Kri je silila Stani v glavo, razgovor ji je bil mučen.
 — Ne?
 Neko zadoščenje je v očetovem vzkliku, ki ga hči ne more razumeti.
 — Zato ne — pravi odločno, — ker mi je očitaj, da se bratim z vojaki.
 — Tako? — je osupnil oče. — In zakaj to očitane? Kako je prišlo do njega? Povej mi po pravici!
 — Kako, tega sama ne vem. Morda radi otroškov, če bi mi kdo pisal!
 — Ničesar drugega?
 Oče ji je gledal v oči, kakor bi hotel v globini studenca. Resnico išče, razburjen je, pozna se mu v glasu.
 — Kaj drugega? —
 — Kaj mi slišite o meni?
 Naglo in glasno

kakšni uri in v kakšnih razmerah sta skupaj z očetom.
 Toda ta je že mirnejši, njegov sum izginja, kopni. V Staninih očeh se bere, da ni kriva.
 — Torej vidiš, koliko mu lahko zapaš! Najbolje je, da te sam prepriča, s kom imaš opravka. Če bi mož imel resne namene, se bi se tako kmalu umaknil. Lahkošivcu pa je malenkost! Veruj, da mi je bilo težko, ko sem ti prvič povedal, kar sem mislil. Bal sem se, da mi boš očitala, kako sem trd in kako te mučim. Zdaj vidiš sama in bolje je tako, bolje je, da sama spoznaš!
 Stana molči, oče pa misli na odhod. Samo prezgodaj je še, noč je globoka in mrzota proti jutru vedno rezejši. Kod naj blodi do vira?
 — Cemu smo vendar pripravili posteljo? — pravi Stana. — Vsaj nekoliko se spočije!
 — Prav imaš! — se uda oče. — Petelja me bo ozdravila, če le nekoliko zatnemem čil!
 Legel je, pa je še dolgo časa šepetal govoril s sinom, ki ga je moral še marsikaj vprašati. Ni dolgo spal, še pred jutranjim sitom je vstal, dasi mu ni bilo prav dobro. Maz ga je stresel in premišljal je, kaj bi to neki omenilo. Kakor hitro se je vzdignil, je bila tudi Stana že v kuhinji. Vedela je da oče odle še pred jutrom; zato mu je pripravila zajtrk. Da bi ga pregovorila, na to ni niti mislila. Vedela je, da mora oče od tukaj, čim prej!
 Ko se je napravilo jutro, neprijazno mrzlo in z nizkimi oblaki nad hišami in grič vsečres od Čavna do furianske ravni, je bil Slak že daleč od Gorice. Naglo je hodil, dasi mu ni bilo dobro; v vseh udih je čutil svinčenež, srce je delovalo s silo, mrzlina ga je sprelela.
 Kaj bō, če opešam na poti? se je vrašal s skrbjo in zri nizke megle, iz katerih je tiho prišlo.
 Dalje pojdi, ne udaj se! mu je ukazoval jak glas, in šel je dalje in se boril z vso silo, skler ni začutil, kako je nekoliko lažji obroč, mu je stiskal pljuča.
 6.
 Stani je bil pisal Rojnik takoj po svoji vrnitvi iz Gorice, kjer se je bil spril z enim očetom. Toda dekle mu ni odgovorilo. Če je zadnji trenutek ubežal, staroga Kocjana odpeljali orožniki, ki so odtlej redno prihajali v hišo. Vse je hkrati spet padlo na Stano in jo razburjalo in mučilo. Ni si več upala bitizama, vedno je gledala, da je bila vsaj še sosa pri domu. Rojniku ni mogla odpisati takoj, če bi tudi imela čas, kar ji je zadnjič pravil o svojih stiskah, se ji je zdelo sumljivo, čim dal bolj sumljivo. Ko je pa pisal drugič in ji celo očital znanje z vojaštvom, je bil njen sum še podkrepjen. Žal ji je in zdaj mu ni imela česar več odgovorjati.
 Rojnik je pa čakal vedno neatrpe. Da je moral Stani oče bežati, tega ni vedel,estra Albertina, ki mu je bila sporočila, kako Stana brati z vojaštvom, ni ničesar omenjal, kaj in kako je s Slakom. Rojnik je prve dni striknemu pismu verjel, pozneje je začel misliti, ali bi ne bila spletkar. Ali je res sestri toliko pri srcu, če bi dobil ničvredno žensko v zakon? se je vprašal. Ali ni le zlobnost, maščevanje, ker se ji je odtujeval, odkar je spoznal to spletko? Ali ni morda vse to še posebno radi za njega obika?
 Sklenil je da bo sestri pisal, pa se je hitro premislil. Izprevidel je, da s takim pismom ničesar ne zve, kvečjemu, da razžali še Albertino. Mučilo ga je. Čutil je, da Stano ljubi in da mu je ta ljubezen s koreninami prepredila vsa srca in da se preliva v grenko bolečino. Skušal je pozabiti v delu, a ga je tudi tu zasledoval.

V Ženevi navdušeno snujeje nove konference

Najnovejši sklep je, da se vrši mednarodna časnikarska konferenca. Angleži grdo gledajo.
 Ženeva, 24. sept. — Politična komisija na zasedanju lige narodov je včeraj osvojila resolucijo čilpanske delegacije, ki se glasi, naj svet lige narodov skliče mednarodno časnikarsko konferenco, katere naj poišče pota in sredstva za hitrejšo in cenejšo razpošiljanje vesti.
 Angleška delegacija je skrajno poparjena vsled izida pogajanj glede Mosula. Svet lige narodov je na predlog švedskega delegata sklenil, da naj ima mednarodno sodišče v Haagu zadnjo besedo o tem vprašanju. To pomeni, da potečejo morda še trije meseci predno bo stvar rešena. Da li pa bo stvar rešena za Turčijo, je še drugo vprašanje.

Francija pride po nove posojilo

Iskala bo sto milijonov dolarjev kakor hitro fundira vojne dolgove.
 Washington, D. C. — Dne 24. septembra sta se prvič sešla zakladniški tajnik Mellon, vodja ameriške dolgovne komisije in Caillaux, francoski finančni minister in vodja francoske dolgovne komisije. Domnevanja o pogojih, ki jih bo stavil Caillaux in zahteval Mellon, so mnogobrojna, toda gotovega se še ne ve ničesar. Pogajanja bodo morda trajala preko teden dni.
 Znano je pa toliko, da bo Francija takoj vprašala za novo posojilo v Ameriki v vsoti najmanj \$100,000,000 kakor hitro bo aranzirano plačevanje vojnih dolgov. Posojilo bo seveda iskala pri prvotnih bankirjih.

Kampanja proti framazonom v Italiji.

Rim, 23. sept. — Fašisti so otvorili veliko kampanjo proti prostozidarjem. Fašistični listi dnevno poročajo o napadih na vlado na tajnih framazonovih sejah, objavljajo imena domnevanih framazonov in zahtevajo, da mora biti prostozidarstvo uničeno v Italiji. Bati se je nasilja. Nasprotni listi pišejo, da je Farinacci, ki zdaj najbolj kriči proti framazonom, sam bil član lože.

Banka orošana.

Greenup, Ill. — Stirje roparji so v sredo obiskali državno banko v Jewettu, zvezal denarničarja, zaprli druge uslužbence v jekleno srambo in odnesli tisoč dolarjev.

Liga opusti kontrole Avstrije

Češki delegat v Ženevi svari Avstrijo, da ne sme misliti na združitev.
 Ženeva, 22. sept. — Svet lige narodov je sklenil, da se finančna kontrola lige nad Avstrijo stopnjema opusti. Zbornica lige narodov je odobrila sklep sveta.
 Dr. Veverka, čehoslovaški poslanik v Švici in delegat na zasedanju lige narodov, je v svojem včerajšnjem govoru posvaril Avstrijo, da ne sme misliti na združitev z Nemčijo. Avstrijska republika se mora sama razvijati in izpopolniti svojo zgodovinsko mislijo, je rekel dr. Veverka.
 Albanska vlada je padla.
 Tirana, Albanija, 24. sept. — Albanski kabinet je včeraj podal ostavko in predsednik Ahmed

DA SKUHAŠ DOBR VO, PIŠI PO NAS PRODUKTE.

Imamo v zalogi slad, hmelj, in vse druge potrebščine. Pust pri večjih naročilih. Informacije na:
FRANK OGLAR
 6401 Superior Avenue, Cleveland

Vprašajte soseda

če je že bil v zvezi ali slišal od K American State Banke, in njegov govor bo: "da."
 V tej banki ima večina našega skega naroda svoje hranilne posojila na kupčije ali za svoje svojih domov,
 kupljene naše prve hipoteke ali tečne bonde,
 posojuje proti ognju varne pošilja denar v Jugoslavijo ali je vozne listke z našim posre njem.
 Vsi, kateri so se obrnili na nas v kateremkoli bančnem poslu, u so uspešnosti in uvideli jih tudi Vi.

Varna banka za vlagati Vaš denar
 1900 Blue Island Ave., vogal 19. Chicago